

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici štev. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 26. februarja 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 12.

Davek na poslovni promet.

Zanimanje za davek na poslovni promet je v zadnjem času nenavadno oživelo. Tekoči teden so sprožile razgovor o tem državnem bremenu gospodarske organizacije v Beogradu. Prva leta po uvedbi tega davka one niso kazale posebnega interesa niti za uredbo niti za preuredbo niti za odpravo tega davka. Cel svet je enak. Kogar ne skeli udarec, se ne praska in ne godrnja. Davek na poslovni promet so naši tovariši v kupčiji in obrtu pod Savo poznali prve čase pač samo po pripovedovanju tovarišev iz gornjih krajev, kjer je na primer v slovenskih brdih ta davek že prav oblastno gospodaril in zajemal globoko iz plitve naše denarne posode. Zadnje mesece se je pa pobiranje predmetnega davka tudi ondod poostriilo, pa je to dejstvo v prvi vrsti moglo dati povod, da vstopajo v obrambne vrste onih, ki se trudijo za odpravo in ublaženje davka na poslovni promet, sedaj možato in smotreno i srbijanski gospodarji. Ob tako izpremenjenem položaju je osobito v novih prilikah, nastalih ob Sv. Treh Kraljih, več upanja za nas, nego je bilo doslej uspeha v našem prizadevanju za odpomoč. Kjer se sila upre, se svet gane, pa utegnemo tudi mi sedaj doživeti olajšanje te prometne more. V toku prizadevanj za odpravo predmetnega davka je bila sklicana za petek, dne 25. t. m. v Beogradu konferenca, ki naj se peča z vprašanjem o odpravi davka na poslovni promet, morebiti na ta način, da finančna uprava ta davek, ki vrže državi okroglo 185 milijonov dinarjev na leto, izloči iz naših davčnih naprav, pa ta davek nadomestijo ali z drugo prikupnejšo davščino ali pa s povišanjem katere obstoječih državnih dajatev. Skratka, iščejo surogat. Vprašanje nadomestila za davek na poslovni promet je pa jako kočljivo za naše gospodarje vseh gran, ki si v zadušnih gospodarskih prilikah osobito ne bi želeli, da pridejo namesto očetovega biča sinovi škorpioni.

Za vprašanje davka na poslovni promet se zanima širša javnost. Iz mnogih vprašanj, ki dohajajo organizacijam in njih vodstvom, se vidi, da je zanimanje za to vprašanje v širši javnosti veliko.

O vprašanju smo imeli priliko razgovarjati se z zborničnim generalnim tajnikom g. dr. Fr. Windischerjem, ki od početka pozna prizadevanost naših gospodarjev in njih zastopov v tem predmetu. Dejal nam je o sedanji akciji sledeče:

Vprašanje odprave davka na poslovni promet je za gospodarje vseh panog v Sloveniji že dolga leta pereče. Ta davek je bil uveden kot izredna mera prva povojna leta ob času, ko je bila gospodarska razpoložnost ugodna. Lažje se je tiste čase zasluzilo. Blaga je manjkalo, in denar je bil nestalen. Tedaj je vse tiščalo za blagom. Vprašanje cen je bilo za trgovca in proizvajalca popolnoma drugačno, nego je zadnja tri leta, ko je blaga v izobilju, pa je proizvajati veliko lažje nego razpečavati. Predmetni davek v sedaj veljavni obliki je pri nas že več let obsoleten. Že pred mnogimi leti smo se oglašili v Ljubljani z glasno zahtevo po odpravi tega davka kot prvi, ker je nas breme najbolj težilo. Erar je dobil v letu 1927 v celi kraljevini 185 milijonov dinarjev davka na poslovni promet. Slovenija sama je ječe plačala 42 milijonov. Ako vpoštevamo odbitke iz

naslova tega davka pri državnih osrednjih nabavkah, je itak veliko breme Slovenije sorazmerno tem očitnejše, zakaj odbiti je v tem primeru kakih 60 do 80 milijonov od cele vsote per 185 milijonov dinarjev. Slovenija nastopa kar bahato s svojo udeležbo v izmeri 1/4, odnosno 1/8 cele vsote. In vendar je Slovenija v primeri z drugimi pokrajinami skromen gospodarski Benjaminček. Ta davek je bil celo vrsto let za Slovenijo temeljita drenaža. Razumljivo, da smo prvi šli in bili plat zvona. Narobe Egipt, da rejene krave pohrustajo mršave, nam tudi sedaj ne bi mogel biti všeč. Gospodarski krogi v Sloveniji so tudi danes strumno v načelnem pogledu za odpravo tega davka. Praktično, ali če hočete oportunistično, pa v resnih časih državne finančne uprave pozdravijo tudi znižbo od enega na pol odstotka z zadovoljstvom, seveda za ceno enakomernega upravljanja tega davka v celi državi, ki nosi v sebi dosti klic za donosen razvoj. Praktičen uspeh bi postal ob enakomernem postopanju in pobiranju docela drugačen za državno blagajno. Kako občutljiv je davek na poslovni promet, jasno dokazuje živo zanimanje gospodarskih krogov, osobito trgovskih v Srbiji in zlasti v prestolnici. Vsekakor je neodbitno potrebno, da se ta davek, ako se obdrži, temeljito reformira. Vzglede iz življenja drugod bo dobiti. Pereče je posebno vprašanje računanja davka na poslovni promet, odnosno vkalkuliranja. Davek na poslovni promet je pri nas že davno po mnenju gospodarskih praktikov izgubil značaj prometnega, to je posrednega davka, pa se vedno očitnejše izražava kot navaden neposredni davek, ki bremeni producenta in prodajalca. Oba navadno zastonj iščeta izhoda in tolažbe v prevladitvi po višji ceni. Ako ni odprave, si gospodarji živo žele času primerne reforme davka na poslovni promet. Ako odpade ta prometna nadloga, bi mogli dobiti doberšno nadomestilo za državne dohodke na ta način, da stopi v veljavo zakon o državnih trošarinah. Prinesel bi neogibno potrebno izenačenje državnih trošarin in bi bil ukrep, potekel iz roke pravičnosti vsled enake mere. Moralno in gospodarsko bi pridobili, ako bi zavrli trošarine prosto žganjekuho v državi.

TELEFONSKA NAROČNINA ZA OBRTNE PRODAJALNE.

Minister pošte in brzojava je z odlokom št. 43.007 z dne 26. oktobra 1928 izpopolnil odredbo glede razvrstitve telefonskih naročnikov tako-le:

V četrti razred telefonskih naročnikov se uvrste s 1. januarjem 1929 poleg ostalih poklicev, ki so tam naštet, tudi prodajalci lastnih obrtnih izdelkov pod imenom »obrtne prodajalce«.

V ta razred pa se ne smejo uvrstiti tisti naročniški obrtniki, ki imajo svoje prodajalne protokolizirane kot trgovine (II. razr.) ali so mali obrtniki (V. razr.) ali imajo obrtne delavnice.

Ugodnost tega razreda uživajo samo tisti naročniki-obrtniki, ki izdelujejo svoje izdelke na svoj račun in jih potem na istem mestu prodajajo. Oni morajo biti hkrati izdelovalci in prodajalci, prodajalna in delavnica pa morata biti v istem ali vsaj v neposredno sosednjih prostorih. Če pa sta delavnica in prodajalna ločeni (v drugem posloplju ali ulici), se telefon v delavnici uvrsti kot »obrtna delavnica«, tisti v prodajalni pa kot »obrtna prodajalna«.

Dražba kož divjačine.

6. dražba kož divjih živali se je vršila dne 21. in 22. januarja v prostorih Velesejma v Ljubljani. »Divja koža« je bila z blagom dobro založena. Provenienca blaga iz cele države, največ Slovenija. Ponudba je bila manjša od povpraševanj, posebno iskano je bilo slovensko pa tudi bosansko blago. Povpraševanje je bilo zelo veliko. Poleg domačih so kupovale tudi avstrijske, nemške, italijanske, češke, poljske in angleške tvrdke. Tendence v splošnem navzgor, cene čvrste, deloma boljše kot notacije na inozemskih tržiščih. Za polhe ni bilo nobenega interesa. Blago je notiralo:

Lisice gorske 510 do 680 Din, glave do 720 Din; lisice poljske 420 do 640 Din, glave do 680 Din; dihurji 260 do 290 Din, glave do 340 Din; kune zlatice 1.400 do 1.790 Din; kune belice 1.050 do 1.100 Din; podlasice bele 85 Din; podlasice rjave 11 Din; mačke domače 8 Din; mačke divje 116 Din; jazbeci 40 do 50 Din; zajci domači 4 do 5 Din; divji zajci 23-80 dinarjev (mešano, zimski in letni); srne 16 Din (zimске); košute 75 Din; jeleni 45 do 50 Din; koze divje 38 do 40 Din; mrjasci 25 Din; veverice 10 do 18 Din (škart brez vrednosti); vidre 900 Din; krti 2-50 Din.

Druga organizirana prodaja kož divjih živali v tem letu se vrši 25. marca, kože pa se sprejemajo do 23. marca.

KUPONSKA TRGOVINA TVRDKJE »POMOČ« IZ ZAGREBA.

Direkcija pošte in brzojava v Ljubljani je izdala dne 14. t. m. na svoje podrejene urade naslednjo okrožnico:

Tvrdka »Pomoč« v Zagrebu, Sajmište 57, se bavi s trgovino po kuponem (lavinskem) sistemu.

Ker je po odredbi št. 22.422/IIa z dne 30. junija 1925 (Okr. XXIII/1925) v naši državi tako trgovanje prepovedano, naroča ministristvo z odlokom št. 55.149 z dne 2. januarja t. l., da morajo pošte také pošiljke v smislu čl. 34, točka 1, drugega dela Pravilnika za notranjo poštno službo vračati kot nedovoljene sprejemni pošti.

TRGOVCE, OBRTNIKE IN INDUSTRIJALCE OPOZARJAMO

na predavanje o vprašanju, kako naj se izpolni davčna prijava. Tekom meseca februarja je izpolniti prvič prijave za pridobitno po novem davčnem zakonu. Izpolnitev prijave se bistveno razlikuje od dosedanjih pridobitinskih prijav, zato je v interesu vsakega, da se udeleži predavanja, ki se vrši v ponedeljek, dne 28. januarja ob 8. uri zvečer v prostorih Zbornice TOI (Beethovnova ulica 10).

KOLIKO SO DALE ČEŠKOSLOVAŠKE HRANILNICE ZA STAVBE.

V prvem desetletju obstoja Češkoslovaške republike so dovolile češke hranilnice 3110 milijonov Kč stavbnih posojil, društvene hranilnice 230 milijonov, nemške hranilnice 1017 milijonov. Vsega skupaj so posodile torej hranilnice v republiki veliko nad štiri milijarde Kč za stavbne namene. Na ta način so prispevale hranilnice k zgradbi 61.500 najemniških in družinskih hiš in 131.000 stanovanj.

Naročajte »Trgovski list«!

Predstavniki gospodarskih krogov so predložili Nj. Vel. kralju spomenico o gospodarskih potrebah.

V sredo, dne 23. t. m. je bila v avdijenci deputacija gospodarskih krogov z guvernerjem Narodne banke in predsednikom beograjske industrijske zbornice g. Ignatom Bajlonijem na čelu, ki je izročila Nj. Veličanstvu kralju tiskan pregled zahtev, iznešenih na vseh dosedanjih kongresih gospodarskih zbornic. Ob tej priliki je deputacija izročila kralju tudi posebno spomenico, ki vsebuje glavne zahteve gospodarskih krogov naše države.

V spomenici se uvodoma ugotavlja, da je položaj našega gospodarstva v vsakem pogledu neugoden. Gospodarstvo se nahaja že več let v težki krizi. Po inflaciji prvih let po ujedinenju, ki je prinesla s seboj ugodno konjunkturo za industrijo, so se že leta 1922 začele javljati težkoče, od katerih je največja pritisk tuje industrije na naša tržišča. Borba s tujo industrijo je tem težja, ker so produktijski stroški domače industrije znatno večji kot onih industrij v zapadnih, gospodarsko bolj razvitih državah. Trgovinsko ministristvo je 21. avgusta 1926 sklicalo anketo, da dožene vzroke gospodarske krize. Stavilo se je mnogo predlogov, toda dejansko se ni storilo ničesar. Resolucije gospodarskih krogov niso našle pri merodajnih faktorjih primerne upoštevanja in odziva. Gospodarska politika potrebuje nujno točno izdelan gospodarski program, ki naj tvori podlago za njeno uspešno izvajanje. V tem pogledu je treba predvsem ustanoviti gospodarski svet. Ta gospodarski svet pa mora biti neodvisen in nebirokratičen organ, ter sestavljen iz ljudi iz realnega gospodarskega življenja.

Domačemu gospodarstvu je treba dati na razpolago kapital, a posebno industriji kredite. V te svrhe je treba čimprej izdati industrijske obveznice za posojila v inozemstvu. Previsoka obrestna mera in pomanjkanje dolgoročnih kreditov sta dva nadaljna, sila neugodna pojava. Obrestna mera je visoka zaradi tega, ker primanjkuje v naši državi kapitalov in ker takih kapitalov naše gospodarstvo samo ne more zbrati. Radi slabe uprave in dosedaj nestalne notranje politike se je dosedaj gibala obrestna mera med 14 in 18 odstotkov ali še več. Obresti so dosegle izposojeno vsoto, tako, da se je industrijalec naenkrat znašel pred novim dolgom, ker so obresti dosegle izposojeno vsoto. Dosedanje uprave so preprečevale prihod tujega kapitala v našo državo. Mnogi politiki so celo v javnosti dajali izjave proti tujemu kapitalu. Vse velike industrijske države, to so Nemčija, Italija, zlasti Severna Amerika, so se svoječaso dvignile le s pomočjo tujega kapitala.

Nadaljnji činitelj, ki ovira gospodarski razvoj, so previsoka fiskalna bremena, ki so pretirana. Naš nacionalni dohodek, kot vsota celokupnih dohodkov iz vseh panog produktijske delavnosti, znaša po odbitku produktijskih stroškov približno 69 tisoč 608 milijonov dinarjev. Potemtakem pride na enega prebivalca letno 5318 dinarjev, iz katere vsote mora plačati tekoče življenske potreščine za sebe, ter državi in samoupravnim telesom vsa javna bremena, a razen tega mu mora ostati še en previšek, da se mu dá možnost pove-

čanja imevine. Če se pa od gornje vsote povprečnega dohodka odbijejo stroški za hrano, ki znaša povprečno 3522 dinarjev letno, ostane vsakemu prebivalcu okoli 1000 dinarjev za stanovanje, obleko in za druge potrebe, tako da ne ostane sploh noben prevešek za povečanje narodnega gospodarstva. Ker je naš nacionalni dohodek neznamenit, je taka fiskalna obremenitev previsoka in se jo ne sme pustiti na tej višini, ker ni sicer mogoč gospodarski napredek. Radi tega je **neobhodno potrebno, da se končno neha z vsako nadaljno obremenitvijo gospodarstva v kateremkoli oziru, zlasti je treba posvetiti pozornost ublažitvi samoupravnih dajatev, vsled katerih je domače gospodarstvo težko prizadeto. Financiranje oblasti se mora regulirati z zakonom.**

O smotreni carinski in tarifni politiki doslej ni bilo pri nas niti govora. Vse kar se je pod tem naslovom doseglo, so bile malenkostne ugodnosti pri železniških prevoznih tarifih, manjše carinske olajšave, nazadostne neposredne subvencije in premije. Po statistiki, ki jo je izdelalo tajništvo Društva narodov, je znašala leta 1925 povprečna carinska zaščita 40% v Španiji, 35 do 40% v Zedinjenih državah, 25 do 30% v Češkoslovaški, Madžarski, Argentini in Avstraliji, 20 do 25% v Jugoslaviji, Franciji, Italiji, Nemčiji in Kanadi, 15 do 20% v Avstriji, Belgiji, Švediji in Indiji, 10 do 15% na Danskem in v Švici, izpod 10% pa v Angliji in Holandiji. Iz te statistike je razvidno, da je naša carinska zaščita zelo zmerna in da zadržuje za zaščitno carino v državah, ki imajo svojo industrijo že rešeno. Veliko škodo povzroča naši industriji politika dumpinga, ki jo izvajajo razne sosedne industrijske države, ki prodajajo svoje industrijske izdelke na naših tržiščih pod mnogo nižjimi cenami, kakor v svojih državah. Naša vlada naj bi v tem pogledu postopala po vzgledu Češkoslovaške, ki izključuje od državnih dobav inozemsko industrijo.

V prometni politiki so potrebne predvsem gradnje novih železniških prog med sosednimi oblastmi, da se na ta način te oblasti približajo in gospodarsko utrdijo. Nadalje so potrebne zveze z Jadranskim morjem. Železniška politika naj se vodi tako, da bo nje glavni cilj, izrabljanje naših jadranskih pristanišč za gospodarske zveze z inozemstvom. V tarifni politiki je treba za vsako ceno jačati čim večji gospodarski stik med zastopniki železniške uprave in zastopniki gospodarstva, zlasti v tarifnem odboru.

Kar se tiče socialne zakonodaje ugotavlja spomenica, da so bili sedanji socialnozaščitni zakoni, kakor zakon o zavarovanju delavcev in zakon o zaščiti delavcev sprejeti leta 1922

pod neposrednim vplivom tedanjega komunističnega navala in da gredo ti zakoni v svojih socialnopolitičnih osnovah celo preko načel in zahtev, ki jih postavljajo ženevske konvencije. Prispevki za socialno vprašanje, ki so naloženi pridobitnim oziroma delodajalskim krogom, so mnogo previsoki. Gospodarski krogi zahtevajo zato, naj se pred vsem znižajo prispevki za socialno zavarovanje ter omilijo drakonske določbe zakona o zaščiti delavcev.

* * *

Po avdijenci je dal guverner Narodne banke g. Ignat Bailoni časniki naslednjo izjavo:

»Zastopniki gospodarskih zbornic smo ob priliki avdijence pri kralju predložili tiskan pregled vseh zahtev naših šestih kongresov, zlasti kongresa, ki je bil lani v Beogradu. Ob tej priliki smo izročili kralju posebne spomenice, ki so iz naše zbornice izdelane na kraljevo željo.

Pri kralju smo bili toplo sprejeti. Kralj smatra za svojo prvo nalogo, da se gospodarsko življenje spravi na pot izboljšanja in napredka. Izrazil je nado, da bo v svojem delu našel podporo našega gospodarstva. To podpora so mu zastopniki naših zbornic v polni meri obljubili. On bo s svoje strani napravil vse, da se bodo gospodarska vprašanja ugodno uredila.«

DOBAVE TRACNIC ZA JUGOSLAVIJO.

Spričo velikega železniškega programa Jugoslavije se inozemstvo zelo zanima za naše dobave tračnic. To zanimanje se je javilo že ob priliki velikih dobav tračnic pri gradbi drugega tira železnice Beograd—Novska. Gre za 4600 vagonov železniških tračnic. Mednarodni kartel tračnic, sedež London, na kratko Erma imenovan, je razdelil te dobave med svoje člane v Srednji Evropi. Ko so pa poljske tovarne, ki niso včlanjene v mednarodnem kartelu, ponudile nižje dobavne cene, jim je nakazala Erma razmeroma visoko kvoto 1000 vagonov. Zdi se, da bo sledil temu neobveznemu dogovoru vstop Poljske v mednarodni kartel. Mednarodni kartel v Londonu sme dodeliti svojim članom vsako dobavo, ki gre nad 100 vagonov. Ta kartel je popolnoma ločen od mednarodnega jeklenega kartela in je avtonomen. Seveda se pa vsaka interesna skupnost ne da prepričati, in je zato verjetno, da bo pristopila Poljska tudi k srednjeevropskemu železnemu kartelu, da si zagotovi tudi druge dobave za Jugoslavijo.

Trgovci! Zahtevajte, da Vam v kavarni, gostilni in vsakem javnem lokalu predložijo »Trgovski list«!

Spomenica gospodarskih krogov v Ljubljani.

Dne 24. t. m. se je zglasila pri vel. županu deputacija gospodarskih organizacij in to Zveze industrijev, Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani, Gremija trgovcev v Ljubljani, Zveze obrtnih zadrug in Društva hišnih posestnikov. Deputacija je izrazila velikemu županu svoje popolno zaupanje ter mu v posebni spomenici predložila svoje predloge glede ljubljanske občine in glede oblastnih samouprav. Deputacija smatra, da bi bilo treba prideliti bodočemu komisariju mestne občine mesto dosedanjega obč. sveta, kakor je bilo prvotno predloženo, nov svet, sestavljen predvsem iz zastopnikov pridobitnih krogov. Ravno tako smatrajo gospodarski krogi, da ni oportuno pustiti vodstvo razpuščene oblastne samouprave samim oblastnim komisarijem, temveč da bi bilo potrebno prideliti oblastnima komisarijema v Ljubljani in v Mariboru vsakemu poseben soodgovoren svet, sestojč iz po osem članov, zastopnikov industrije, trgovine, obrtnišstva in kmetijstva. Ako je pri občinah potrebno, da poslujejo komisariji ob sodelovanju zastopnikov vseh krogov prebivalstva, je to še bolj potrebno pri oblastnih samoupravah, katerih agende so mnogo večje od občinskih. Veliki župan je priznal utemeljenost tega argumenta ter je obljubil, da bo o predlogih deputacije takoj obvestil vlado.

Istočasno je deputacija zaprosila za sprejem pri notranjem ministru in ministrskem predsedniku generalu Živkoviću ter se poda v to svrhu začetkom prihodnjega tedna v Beograd.

DAVČNE PRIJAVE NA PRIDOBNINO.

V Celju je imel dne 22. t. m. predavanje o prijavah za pridobnino referent Zbornice TOI v Ljubljani g. Žagar v nabito polni čitalniški dvorani Narodnega doma. Poljudno je razložil določbe novega davčnega zakona v primeri s stari, posebno, da se po novem zakonu premerni pridobnina v odstotkih od čistega dohodka in ne več v postavkih po splošnih vidikih. Razložil je porazdelitev podjetij, obratov in samostalnih poklicev v vse tri skupine in za vsako skupino določen odstotek. Obravnaval izpolnitev prijav po vrsti in navedel za vsako vprašanje pravičen odgovor. Posebno pozornost je obrnil na izpolnjenje predelov: bruto dohodek, režijski stroški in čisti dohodek ter podrobno razložil, kateri izdatki spadajo pod režijske stroške. Povabil je poslušalce na stavljenje vprašanj o komu še nejasnih določbah. Vsa ta vprašanja je stvarno pojasnil. Po skoraj dveurni razpravi se je predavatelju toplo zahvalil predsednik gremija g. Stermecki, nakar so se poslušalci zadovoljni razšli.

Davčna predavanja v ljubljanski okolici.

Ker je stopil zakon o neposrednih davkih s 1. januarjem t. l. v veljavo, je smatralo načelstvo gremija trgovcev za ljubljansko okolico za potrebno, da priredi v svojem področju predavanja o novem zakonu in pravilniku. Na vseh sestankih so prisostvovali predavanjem tajnika g. L. Šmuka številni trgovci, kakor tudi obrtniki. V nekaterih krajih so se predavanja udeležili tudi številni hišni posestniki in kmetje, ki se zanimajo za novi davčni zakon.

Dosedaj so se vršila predavanja v sledečih krajih: na Ježici, v D. M. v Polju, na Viču, v Škofelji, Št. Vidu, na Vrhniki, v Dobrunjah, Borovnici, Medvodah in Dravljah. Prihodnji teden se vrše predavanja v ostalih krajih, ki pridejo še v poštev. Od dosedaj vršičih se sestankov sta bila najbolj obiskavana oni na Vrhniki in v Borovnici. Trgovci na deželi slede redno z zanimanjem izvajanja predavatelja in mu stavijo različna vprašanja, ki so v zvezi z napovedjo. Opaziti je bilo, da mnogi trgovci na deželi v prejšnjih časih niso polagali na davčne napovedi one pažnje, ki bi jo morali, vsled česar so bili nekateri občutno obdavčeni. S sedanjim predavanjem in podukom se je podeželske trgovce vsestransko informiralo, kako je treba pravilno napovedovati, opozorilo se jih je na važnost odgovorov na pomisleke, ki so za naše trgovce izredno važni. Posebno pozornost so obračali zborovalci na uvedbo davčnih odborov, ki jih mora v bodoče imenovati vsaka občina za dobo treh let.

Splošna želja trgovcev in obrtnikov, kakor tudi posestnikov je bila, da pridejo v bodoče davčne odbore možje kremenitega značaja, ki razmere najboljše poznajo in so v prvi vrsti nepristranski. Vse udeležence pri predavanjih je prevečala iskrena želja, naj bi v bodoče vsi stanovni davkoplačevalci postopali solidarno v korist enih, kakor drugih. Sklenilo se je na sestankih, da se izvolijo posebni odbori davkoplačevalcev, katerih naloga bo določevati smernice glede nastopa v vseh gospodarskih vprašanjih, kakor tudi, da bodo stopali v stik s predstavniki posameznih občin, katerim bodo predlagali, katere osebe je predlagati kot svoje zastopnike v davčni odbor.

Iz razgovorov se je tudi ugotovilo, da obstoja napačno mnenje glede ocenjevanja čistega dohodka, kakor tudi bruto-dohodka. Trgovci vidijo v dosedanjih obrazcih napovedi veliko razliko v tem, da ne morejo razločiti razmerje med poslovnim davkom in bruto-dohodkom. Priznavajo, da je sedanji obrazec prijave sila zvit, tako da bo marsikateri trgovec, ki si ne bo

LISTEK.

R. M.:

Na samodruču v nemške dežele.

(Nadaljevanje.)

Pri predsedstveni mizi se je spet govorilo, dajali so spet zlate pokale, poljubovali se pa niso. Zato so se pa pri naši mizi poljubovale nežne rokce lepih dam in sta se v tem posebno odlikovala g. Beeda z Jesenic in g. Liferpud (Liwerpool) iz Tržiča. Gospoda sta popoldne padla nekam, kjer so se točila najboljša renska vina, in žarki odmevi teh pokušenj so povzročili pri njih prav nežna čuvstva. Gosp. Kofetkar v elegantnem smokingu je spet drugače zabaval dame, naš fice Ciril pa spet drugače.

Za pijačo ni bilo treba skrbeti. Komaj si imel prazen vrč, ali pa še ne, je že izginil in je stal pred teboj poln. Zdelo se mi je, da smo vsi votli do kolen, toliko te dobre pijače je šlo v notranjost. Dan se je že pomaknil v drugega, ko smo čutili potrebo, da dvignemo svoja grešna telesa.

Pa ni šlo domov. Ječmenov sok se mora zmešati z vinskim, sicer nam postelje niso dovolj obtežene. Naš rojak iz Ptuja je nas zavedel v tako pivnico, ki nam je res postregla z

dobro vinsko kapljico. V naši ožji družbi se je šele zbudila prava volja, petje in dovtipi, da je bilo res že zgodaj, ko smo kolovratili domov. Kako je naš Peter postal stric monakovske devičke, pa ne bom opisal.

VI. Slovo. Chiemsee. Königsee.

Bivanja prihodnjega dneva v Monakovem ne bom opisoval, ker bi se moj potopis raztegnil kot morska kača. Izpolnjen je bil po večini z obiskom »Deutsches Museum« in razstave »Heim und Technik« kakor tudi drugih znamenitosti. To se pravi: mogli smo samo poduhati te izložbe, o kakem razgledovanju ni bilo govora. Zvečer sva jo s Petrom sama potegnili v zabavišče, kjer je pristna bavarska družba predstavljala s petjem in igranjem bavarsko življenje. Nasmejala sva se prav iz srca in če bi hotel le par točk iz bogatega vspeveda napisati, bi se tudi moji bralci do siteda nasmejali. Največji krohot je vedno nastal, kadar se je smešilo Pruse; še tako slaba šala o njih je povzročila cele salve smeha.

Drugo jutro je bil odhod iz Monakovega, ki se nam je v istini zelo priljubilo. Na velikem Maksimilijanovem trgu so se zbirali naši samodrčji v kolonah že ob 6. zjutraj, pridružili so

se jim tudi monakovski in ves čas je svirala vojaška godba.

Predsednik Adaca se je s toplimi besedami poslovil od nas, vendar je pristavil, da nas bo še spremljal. V dolgi koloni smo se nato ob sviranju godbe odpeljali iz gostoljubnega Münchena in po 84 km dolgi vožnji na brezpražni cesti skozi prijazne vasičice dospeli do obali Chiemsee, ki se imenuje tudi bavarsko morje, ker ima 85 km² površine.

V pristanišču Stock smo sedli na udoben parnik, ki nas je pripeljal na otok Herreninsel. Takoj pri pristanišču je velik hotel in restavracija, toda šli smo mimo njega po udobnih potih skozi gost park ter kmalu uzrli grad Herrenchiemsee. Tu se moram malo dlje pomuditi.

Po vzorcu Versailleskega dvorca je zgradil ta grad v letih 1878—1885 slaboumni bavarski kralj Ludvik II. V enem manjšem delu notranjščina še ni dograjena in menda nikoli ne bo, ker bi se danes ne dobilo oziroma ne dovolilo toliko denarja, da bi se dotični prostori ostalim primerno dovršili.

Videl sem na Ruskem krasne carske palače, na Dunaju cesarske, na Malti, v Tunisu in Alžiru razkošne gradove potentatov, v Španiji, na Francoskem, v Italiji vse, kar nudijo

te dežele lepega, velikega, toda nikjer nisem videl takega razkošja, združenega tudi z umetniško višino kot to predstavlja grad Herrenchiemsee. Za popis tega gradu, vestibula, posameznih dvoran in posameznih kosov pohištva, slikarij, zastorov itd. bi rabil celo knjigo, pa še bi bilo vsako pero preslabo, da bi vsaj deloma prikazalo pravo sliko razkošja in umetnosti. Vse v zlatu, brokatu, rezbarijah, najfinjšem sevres-porcelanu, da predstavlja vsak kos zase celo premoženje. Naj omenim le, da je tristo najboljših vezilj delalo tri leta samo zastore, da so najboljši umetniki ustvarili slikarije, napravili vzorce za pohištvo itd. Bili nismo samo nadvse presenečeni in očarani, ampak naravnost konsternirani od te krasote in simfonije vsega lepega in razkošnega.

Po ogledu v pritličju ležečega muzeja, ki shranjujejo vse spomine na nesrečnega tudi solnčnega kralja Bavarske, smo se vrnili v restavracijo na obed. Tu so se zastopniki Adaca s predsednikom še enkrat oficijelno poslovili od nas in smo se jim zahvalili za njih gostoljubnost in topli sprejem.

Po kratki vožnji s parnikom smo v Stocku spet zasedli naše potrpežljive konjičke in vozili po krasnih alpskih

Dober dobiček brez rizika

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Lešnik,
Maribor, Cankarjeva 26

dosežete s prodajo

MAGGI-jevih izdelkov za juhe.

na jasnem, kako naj napove, plačal več davka, kakor si je domišljjal.

Mnogo je krivo, da so naši trgovci tozadevno malo poučeni to, ker ne čitajo svojega stanovskega glasila »Trgovski list«, ki skoro v vsaki številki prinaša poučne članke o novih davkih. Potrebno bi bilo, da se naši trgovci končno prepričajo o potrebi, da se je naročiti na »Trgovski list«, da si na ta način olajšajo marsikatero neprijetno presenečenje v enem ali drugem vprašanju. Želeti bi bilo tudi, da se naši podeželski trgovci sestajajo večkrat na skupnih sestankih, na katerih naj bi razmotrivali pereča vprašanja. V ljubljanski okolici imamo še mnogo krajev, v katerih bi se prav lahko ustanovile obrtno-trgovske nadaljevalne šole in oživilo gibanje naših trgovcev, ki so se dosedaj medseboj premalo poznali. Res je, da so temu trgovci tudi sami krivi, ker se obračajo do svojih gremijalnih načelstev le takrat, kadar je že prepozno. Vsak član ima vedno kaka vprašanja in predloge, s katerimi bi lahko pripomogel do izboljšanja dosedanjih razmer.

Gremijalno načelstvo bo v bodoče stalno prirejalo sestanke trgovcev v posameznih krajih, na katerih jih bo seznanjalo z novimi uredinami in naredbami, kakor tudi z vsemi gospodarskimi vprašanji, da bo tako poglobilo medsebojno zaupanje med trgovci, kakor med obrtniki in drugimi stanovci. Želeti bi bilo, da se tudi od strani trgovcev pokaže dobra volja in da opuste medsebojna brezplodna prerokavanja, ki skupni stvari samo škodijo. Trgovci naj bi vendar uvideli nujno potrebo po strnitvi svojih vrst in skupnem nastopu pri vseh stanovskih vprašanjih, ker je le v skupnem nastopu zajemčen uspeh.

kraji mimo lepih letovišč Traunstein, Teisendorf, znanega kopališča Reichenhall v Berchtesgaden in k jezeru Königssee.

Königssee je morda najlepše alpsko jezero na svetu. Temnozeleno in prozorno ga obkrožajo velikanske gore čez 2000 m nad vodno površino. Divjeromantično se takoj iz vode dvigajo te mogočne gmote gorovja, da ti je kar tesno pri srcu od te veličine in slikovitosti vršacev, n. pr. Watzmanna. Vsenaokoli leži še sneg na njih in ko smo se s parnikom vozili po jezeru, smo šele spoznali njegovo veličastnost. Sredi jezera se je parnik ustavil in tu je kapitan ladje s trobento izzval tak odmev, da se je pesmica, ki jo je trobil, veliko čisteje in milejše slišala v odmevu kot na pihalu. Mene in Petra pa je kot lovca najbolj vzradostilo, ko smo opazili v steni na snežišču kakih pet divjih koz, ki so se pasle tam in po snegu prevračale kozolce. Sicer sva bila že prejšnji večer v zabavišču opozorjena, kako se nastavlja tujcem naslikane gamse, toda ta prizor je bil preveč naraven in stena tako strma, da ne bi mogli misliti na kako potegavščino. Saj so še divje race plavale okrog parnika, kar se je nam najbolj čudno zdelo; izvira pa to iz tega, da je prepovedano streljati nanje.

POLJEDELSKI EKSPORTNI ZAVOD NA OGRSKEM.

Na Ogrskem so ustanovili v zadnjem času dva eksportna zavoda, za poljedelstvo in za industrijo. Prvi zavod bo po izjavi poljedelskega ministra pričel delovati v bodočih tednih. Spojitev obeh zavodov je onemogočena vsled odpora agrarnih krogov. Poljedelski eksportni zavod pravi, da noče delati eksporterjem žita nobene konkurence; obratno, zavod hoče iti eksporterjem na roko in hoče ustvariti stike med inozemskimi prodajalci. Tudi označenje poljedelskih pridelkov bodo postopoma uvedli, kot se je to zgodilo že pri mleku in pri mlekarskih izdelkih. Največja skrb novega zavoda bo ta, kako bi se dala velika ogrska zaloga žita prodati. Pred dobrim tednom se je Ogrom posrečilo, da so prodali 1 milijon met. stotov pšenice v inozemstvo. To se je takoj povsod poznalo.

VINSKI TRG.

Vsled deževne jeseni in razlike v trgatvah se je pokazala tudi velika razlika v moči in kislini vina. Rane trgatve imajo šibko, prazno vino s precejšno kislino in vsebujejo samo 7—8% alkohola, dočim imajo podbrana in pozno trgana vina manj kisline in 9—11% alkohola. Zato je tudi v cenah precejšna razlika. Slabša vina se kupujejo po 3 do 4 Din, boljše 4.50—6 Din, sortirano blago pa se celo išče in plačujejo ga po 7—10 Din. Posestniki, ki so izrabili dovoljenje velikega župana ter so sladkali svoja vina z 2—3 kg, so na boljšem in bodo tudi lažje in dražje prodali, nego oni, ki niso sladkali. Na cene pritiskajo tudi velike količine pridelanega vina, kajti lahko se trdi, da je lani zrastle 4—5-krat več vina, nego predlani.

Toda ena dobra lastnost se opaža pri lanskim vinu. Kislina se naravnim potom naglo zmanjšuje, in kdor ima zdravo vino, naj še čaka s pretakanjem do februarja. V vročih poletnih mesecih bodo ta vina dala s kislino vodo izvrstno pijačo. Cene se sicer najbrž ne bodo občutno dvigale, vendar pa bo večja prodajna možnost, ker so tudi stare vinske zaloge popolnoma izrpane.

Do tedaj se bo tudi videlo ali in v koliko je trsju škodoval občutni mraz, ki smo ga imeli to zimo. Upajmo, da ne bo večje škode, ker je les precej dobro dozor. Mraz ovira tudi običajna zimska dela, kakor rigolanje, nošenje zemlje itd.

Ko smo se po tej nadvse zanimivi vožnji zopet izkrcali in si privezali dušo, ki je v tem gorskem zraku kljub naravnim vžitkom tako zelo nagnjena k materialnosti, je šlo po vijugasti lepi cesti dalje v Solnograd, kamor smo dospeli zvečer.

Na velikem grand hotelu Europe, ki je sprejel vse naše izletnike — izvzemši rešilni voz z njegovo vsebino — nas je pozdravila na pročelju izvešana velika naša trobojnica, poleg nje zastava našega avtokluba.

(Dalje prihodnjik.)

Stalen in dober zaščitek

nudijo vsakemu trgovcu

dišave znamke

»SLON«

GLAVNA ZALOGA

Zahtevajte cenik!

F. ŽIBENIK
Ljubljana

NAŠ DELEGAT NA KONFERENCI OPIJA V ŽENEVI.

Na seji opijeve komisije v Ženevi 21. t. m. je poročal naš delegat o položaju jugoslovanske opijeve produkcije. Na vprašanje italijanskega delegata, ali se ne bi dala opijeva kultura nadomestiti s kako drugo kulturo, je dejal naš delegat, da so se poskusi vlade za nadomestitev opijeve kulture v Južni Srbiji z murvami za gojitev sviloprež izjalovili, prav tako poskusi z bombažem. Komisija je vzela poročilo našega delegata na znanje.

KONKURENČNA ZMOŽNOST NEMŠKE INDUSTRIJE VAGONOV ZMANJSANA.

Od nekdanj že je bila nemška gradba vagonov na vsem svetu na prvem mestu. Celotik po vojski, ko si je ta industrija tako težko nabavila potrebnih surovin, je mogla konkurirati z vsemi drugimi deželami sveta. V zadnjih letih je pa delavstvo s svojimi meznimi zahtevami lok tako napelo, da so se nabavni stroški neverjetno visoko dvignili in da nemška vagonovska gradbena industrija na svetovnem trgu ne more več konkurirati. Za dokaz naj služi razpis za dobavo vagonov za kotle za Jugoslavijo, ko so bile avstrijske ponudbe za 1600 do 2000 mark pri vagonu cenejše kot nemške, češkoslovaške pa celo za 2000 do 2600 mark. Tako so prvič po dolgi desetletjih v tej panogi zmagali Čehi.

OGROMNA LESNA KUPČIJA — 100.000 VAGONOV.

Ruski »trust Belega morja« je prodal nekemu angleškemu bančnemu sindikatu pod vodstvom Deny, Mott and Dickson Ltd okoli 100.000 vagonov belega lesa po fiksirani ceni. Gre za velik del ruskega lesnoekspornega previška v gospodarskem letu 1928/29 in najbrž za največjo lesno kupčijo, ki je bila sploh kdaj sklenjena. Tako izgleda gospodarski bojkot med Rusijo in Anglijo.

RAZSTAVE IN SEJMI.

PRAŠKI VZORČNI VELESEJMI

so izložbe cele češkoslovaške industrije. Češkoslovaška stoji na 7. mestu med industrijskimi državami. Njena izvozna industrija uživa najlepši sloves, posebno v sledečih panogah: stekla, porcelana, tekstilnega in kožnega blaga, keramike, papirja, lesnih izdelkov, sladkorja, slada, hmelja, piva, kovinske industrije, strojništva itd. Letno izvaža za več kot 700.000.000 dolarjev. Znamka »Made in Czechoslovakia« je kvalitetna znamka, obenem pa tudi znamka ugodne cene. Mnogo češkoslovaškega blaga kupujete posredno po tujih prekupnikih. Kupujte ga neposredno — dobite ga ceneje in v večji izbiri.

Praški vzorčni velesejmi se vršijo od svoje ustanovitve leta 1920 dvakrat letno in to vedno v mesecu marcu in septembru. Ti so srečna izpolnitev stalnih izložb v Velesejski palači, obisk se pa posebno priporoča v dobi pomladanskega in jesenskega velesejma. V dobi teh perijodičnih velesejmov se shajajo v Praški industrijski in trgovski iznajzračnejši držav, radi tega se nudi najlepša prilika k navezanju trgovskih stikov. Perijodični velesejmi se vršijo tako v stavbi velesejske palače, kjer je središče vzorčnih izložb, kot tudi na obeh razstavnih prostorih (starem in novem), kjer so nameščene le izbrane panoge. Palača in oba razstavna prostora ležita v neposredni bližini, tako da obiskovalec ne izgubi niti minute časa z nepotrebnimi poti. Poleg tega je velesejem razdeljen v strokovne skupine, s tem je dosežena preglednost in daljša prihranitev časa.

Velesejem je mednarodni. Francoska, Združene države, SSSR, Rumunija, Brazilija, Švica itd. spadajo med stalne razstavljalce. Velesejem se vrši spomladi: od 17. do 24. marca 1929; jeseni: od 1. do 8. septembra 1929.

PO SVETU.

13. švicarski vzorčni velesejem se bo vršil od 13. do 23. aprila v Baselu. Razne vozne i. dr. olajšave.

Produkcija umetne svile v Zedinjenih državah bo po predloženih načrtih letos za 32 milijonov funtov večja kot je bila lani. Importno letošnje potrebo cenijo na 12 milijonov funtov.

Splošna električna družba Berlin (Allg. Elektrizitätsgesellschaft Berlin) je imela v poslovnem l. 1927/28 16 milijonov 500.000 mark čistega dobička, leto prej 12.350.000. Dividenda bo kot lani 8-odstotna. Promet je znašal nad 500 milijonov mark, naročil je sedaj za 385 milijonov mark.

V Ostrovi so nakopali lani 10.900.000 ton premoga, kar pomeni 111 odstotkov predvojnne višine. Produkcija leta 1927 je znašala 10.300.000 ton ali 105% predvojnne produkcije. Produkcija koksa je dala leta 1913 2.500.000 ton, leta 1927 2.400.000, lani 2.800.000 ton.

Terminsko bombaževno trgovino na borzi v Newyoru so dali pod nadzorstvo poljedelskega ministra; dotični zakon se imenuje Simons-bill.

V mednarodni kartel cevi bo vstopila morda tudi Holandska. Tozadevne vesti se trdovratno vzdržujejo.

Zavarovalna družba Phönix je dobila dovoljenje za delovanje v Rumuniji.

Zračna pošta iz Jugoslavije na Švedsko, Norveško in Finsko gre za enkrat samo do Prage, od tam naprej z železnico. Poleti bo zračni promet v polni meri zopet vzpostavljen.

Centralo za delavsko statistiko bodo napravili v Beogradu in so tozadevni načrti že izgotovljeni. Letne stroške v znesku 600.000 dinarjev bodo krile delavske in gospodarske zbornice ter centralni odbor za delavsko posredovanje.

Licitacija za nabavo 2000 do 3000 vagonov bo razpisalo naše prometno ministrstvo. Poročila o 8000 vagonih so neresnična; za tako veliko število ni ne kredita in ne uporabne možnosti.

Naše blagovne tarife bodo s 1. marcem zvišane. Zvišanje bo samo provizorično, ker se pripravlja obsežna tarifna reforma.

Vest o kotiranju Škodovih delnic na pariški borzi je bila preuranjena. Zaenkrat se kotacija še ne bo izvršila, ker so stroški preveliki. A načrt obstoji še dalje in se bo izvedel, ko se bo z borzno reformo v Parizu na novo uredilo tudi vprašanje pristojbin.

Kuhlmann zvišuje delniško glavnico od 250 na 300 milijonov frankov. Nove delnice oddajajo 5 : 1 po 275%.

Za stabilizacijo bombaževih cen bo izdala ameriška država Teksas posebno državno posojilo.

Anaconda Copper Mining Co in Chile Copper se bosta fuzionirali. Copper = Kupfer = baker. Mining - rudarski.

Kartel cementa so ustanovili na Poljskem. Pristopilo mu je vseh 16 poljskih tovarn cementa. Dogovor velja do leta 1930, sedež kartela je Varšava.

Položaj nemške bombaževne industrije se je v januarju nadalje poslabšal in so morali delovni čas ponovno skrajšati. V teh razmerah se ne držijo več povprečnih prodajnih cen, ki so deloma pod nabavnimi stroški.

Francoska Tubize v Lyonu, podružnica belgijskega podjetja umetne svile istega imena, je imela v preteklem letu nad 20 milijonov frankov čistega dobička in bo razdelila brutodividendo 35 frankov.

Vsi inozemski čevlji v Angliji morajo imeti označbo, kje so bili narejeni; to velja tudi za nadrobno prodajo.

Ford v Moskvi. »Chicago Tribune« poroča iz Moskve, da je dogovor med Fordom in sovjetsko vlado o zgradbi Fordove tovarne v Moskvi tik pred zaključkom. Tovarna bo pričela delati v dveh letih in bo napravila na leto 100 tisoč avtomobilov. 60 odstotkov vseh avtomobilov bo ostalo v rokah sovjetske vlade. Fordova družba sama ne da o tem dogovoru nobenih pojasnil.

RAZNO.

Iz Lancashira. Iz Manchestera poročajo, da se je z imenom Combined American Spinners ustanovilo novo podjetje, ki naj prevzame kontrolo nad delom ameriške sekcije srednjeangleške bombaževne industrije. Družbo podpirajo številne predilnice, ki razpolagajo skupaj s sedmimi milijoni vreten. Delo nove družbe se bo omejilo najprej na nakup surovega bombaža za vse člane, na na osnovi prodajnih enot za člane in na izenačenje produkcije predilnic v taki smeri, da bodo delale s polno zaposlenostjo.

Zlate in srebrne novce po 100, 20 in 10 frankov bodo dali v Franciji v promet v aprilu t. l., na temelju francoskega stabilizacijskega zakona iz junija 1928.

Boj v Standard Oil. Med Rockefellerjem jun., največjim delničarjem Standard Oil, in med Col. Stewardom, predsednikom upravnega sveta te družbe, je nastal prepir, ker je Rockefeller obtožil Stewarda raznih soudeležb pri znani aferi Sinclair itd. Gre za to, kdo bo dobil večino delnic v roke. Ker se je sedaj stari Rockefeller, nevidni, a faktični vodja vsega koncerna, odločil za sina, moremo smatrati boj za končan.

Čikaški roparji in cerkvene blaginje. Chicago slovi najbolj vsled svojih klavnic in roparjev. Druge posebnosti še nima. Glede roparjev je to mesto zaslovelo posebno slednja leta in ne po krivici. V Chicagu si v vedni nevarnosti pred roparji, pa bilo doma, v pisarni, trgovini, restavracij ali na ulici. Nema lokrat se dogodi, da se ob belem dnevu med tisoči pasantov in med avtomobili pode roparji in policaji in nič manj pogosti so smrtni slučaj, posledica medsebojnega streljanja. Dokler so se roparji lotevali le revnejših ljudi, je še šlo, toda ko so začeli ustavljati avtomobile bogatašev, ko so začeli udirati tudi v stanovanja imovite gospode, je začelo »javno mnenje« čikaškega mesta zahtevati, da policija kaj stori za varnost prebivalcev. In župan ter policijski načelnik od časa do časa sveto obljubljata, da je roparjem v Chicagu odzvonilo, kajti v teku teden dni, morda nekoliko pozneje bodo vsled silnega pritiska organov zbežali iz mesta. Teh obljub so se ljudje navadili in jim ne polagajo nika-ke važnosti več, roparjev pa se nikakor ne morejo privaditi, in to je povzročilo, da je začel sloves drugega največjega ameriškega mesta naglo rasti. Roparji poskrbe, da reklame nikoli ne zmanjka. Na božični dan zvečer so prišli v poset k župniku in njegovim asistentom v poljski katoliški fari sv. Kazimirja ter ga vprašali za božično kolekto. Samo dva duhovnika sta bila v župnišču, ko so potrkali nepovabljeni gostje. Oddati sta jim morala vse, kar so dobili od vernikov v nedeljo 23. decembra in na Božič, skupaj okrog štiri tisoč dolarjev. In sedaj so se začeli tudi duhovniki jeziti na bandite, da niti cerkvene kolekte niso varne, ter kritizirajo policijo, ker ne polovi tatov in roparjev. Izgleda pa, da bo ta obrt v Chicagu še dolgo obstajala, ker je število banditov preveliko.

Ljubljanska borza.

Tečaj 25. januarja 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.84
Berlin 1 M.	13.525	13.555
Bruselj 1 belga	—	7.9156
Budimpešta 1 pengő	—	9.9359
Curih 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9904	8.0201
London 1 funt	275.79	276.59
Newyork 1 dolar	—	56.85
Pariz 100 fr.	—	222.63
Praga 100 kron	168.20	169.—
Trst 100 lir	297.05	299.05

Vrednote: Delnice: a) Denarni savodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana denar 125 Din; Prva hrvatska štedionica, Zagreb denar 920 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana denar 175 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združene papirnice Vevče, Goritane in Medvode d. d., Ljubljana denar 120 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana denar 58 Din; »Šešir«, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka denar 105 Din; Kranjska industrijska družba, Ljubljana denar 280 Din; Tvorilnica za dušik d. d., Ruše denar 280, blago 280 Din.

Les: Smreka — jelka: hlodi I., II., monte 250—300; brzojavni drogovi 240—260; bordonali merkantilni 800—820; trami merkantilni 250—300; škorete, konične od 16 cm naprej 560—600; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 630—680; škorete, podmerne, od 15 cm 490—540; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 500—550; plohi, par., od 16 cm naprej 550—600 Din. Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 490—520; plohi, naravni, oštrorobo 750—1000; plohi, parjeni, oštroobrobjeni 600—900; plohi, parjeni, oštrorobo 1000—1250; testoni 500—580, tavolete 1100—1200 Din. Hrast: hlodi I., II. 500 do 700; bordonali 1200—1400; deske-plohi, neobrobjeni boules 1300—1500; plohi, neobrobjeni merkantilni 1000—1100; plohi, oštrorobo (podnice) 1200—1300; frizi 950 do 1150 Din. Drva: bukova 19—21; hrastova 17 do 19 Din. Železniški pragovi: 2.60 m, 14x24, hrastovi 50—55 Din. Oglice: bukovo za 100 kg 85—90 Din.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 287.50—290; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozina, slov. postaja, dobava v februarju, plačilo v 30 dneh 292.50—295 Din; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozina, slov. postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh 300—302.50; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozina, slov.

postaja, dobava v aprilu, plačilo v 80 dneh 305—307 Din; bačka: 80% kg primesi, mlevska vozina, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 310—312.50 Din. — Koruza: ameriška plata koruza: promptna dobava, slov. postaja 345; bačka: času primerno suha, promptna dobava, slov. postaja 295—297.50. — Ječmen: baranjski: pivovarski, 68/69 kg 345—347.50 Din; bački, ozimni, 67/68 kg 330—332.50. — Soršica: 50% rži, 50% pšenice, postaja Domžale, plačilo v 30 dneh 277.50—280 Din. — Moka: pšenična Og: nova, fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga 420—425 Din.

Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki čvrsta.

Zaključki: les: 5 vagonov; deželni pridelki: 9 vagonov; drugo: — vagonov.

TRŽNA POROČILA.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo: 9 konjev, 14 bikov, 245 volov, 301 krava in 3 teleta, skupaj 572 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu 22. januarja 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8—8.50 Din, poldebili voli 7—7.50, plemenski voli 6.50—7, biki za klanje 6.75—8.50, klavne krave debele 6.50 do 7, plemenske krave 5—6, krave za klobasarje 3.50—4, molzne krave 5.50—6.50, breje krave 5.50—6.50, mlada živina 6 do 8 Din kg. Prodalo se je 371 komadov, od teh za izvoz v Italijo 106 komadov, v Avstrijo 56 komadov. — Mesne cene: Volovski meso I. in II. vrste 10 do 18 Din kg; telečje meso I. in II. vrste 15 do 22.50 Din kg; svinjsko meso sveže 15 do 25 Din kg.

Hmeljski trg v Petrovcu (Vojvodina). V preteklem tednu ni bilo nobene spremembe. Novi nakupi se niso izvršili in se je prevzemal samo prej nakupljeni hmelj. Cene so ostale nespremenjene 800 do 1200 Din za 100 kg. Zaloga hmelja iz leta 1928 se polagoma prazni; zaostajajo samo slabše kvalitete. Mislijo, da bodo iztrebili letos 10 do 15 odstotkov obstoječih hmeljskih nasadov, deloma še več. S tem bi se povrnili nazaj na predvojno stanje, kar bi odgovarjalo tudi faktični potrebi.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Gradbeno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 25. januarja t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg portland-cementa; do 29. januarja t. l. glede dobave železne pločevine in žice; do 31. januarja t. l. pa glede oddaje tesarskih in krovskih del pri gradbi tovarnega skladišča na postaji Zagorje. (Pogoji so na vpogled pri gradbenem odeljenju.) — Armirska artilerijska radionica II. armijske oblasti v Sarajevu sprejema do 25. januarja t. l. ponudbe glede dobave raznega materiala (žica, porcelanasti lonci, bergmanove cevi, klešče, zamaški itd.). Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 31. januarja t. l. ponudbe glede dobave zobatih koles. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Dobave. Saobračajno - komercijelno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg belih in pisanih cunj za snaženje. (Pogoji so na vpogled pri istem odeljenju.) — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 6. februarja t. l. ponudbe glede dobave tapetniškega materiala. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 7. februarja t. l. ponudbe glede dobave 1 trofaznega motorja. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 9. februarja t. l. pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 30.000 kg trinitrotoula. — Dne 13. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 10.600 kg železa; dne 14. februarja t. l. pa glede dobave 20.000 komadov bukovih pragov. — Dne 18. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave žičnikov; dne 14. februarja t. l. pa glede dobave električnega materiala. — Dne 14. februarja t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomsko odeljenje v Beogradu, glede dobave 22.700.000 komadov spojnic. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 14. februarja t. l. se bo vršila pri Komandni 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 120 m³ bukovih drv. (Pogoji so na vpogled pri navedeni komandi.) — Dne 14. februarja t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 10.000 kg bencina. (Pogoji so na vpogled v pisarni navedenega slagališča.) — Dne 14. februarja t. l. se bo vršila pri Generalni direkciji državnih železnic v Beogradu ofertalna licitacija glede oddaje instalacije vagonске električne razsvetljave. (Pogoji so na vpogled pri mašinskem odeljenju te direkcije, Vojkovičeva ulica 2.)

Prodaja. Dne 15. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi mesta Ljubljana ofertalna licitacija glede prodaje 2000 kg kosti. (Pogoji so na vpogled pri isti komandi.)

»TRGOVSKI LIST«
se priporoča za inserate.

Vinocet

Tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši
NAMIZNI KIS
iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.
Telefon Štev. 2389.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Ljubljana, blizu Prečernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

TRAJNO koristno darilo
je samo

„GRITZNER“ in „ADLER“
šivalni stroj, ter pisalni stroj
„URANIA“.

Znižane cene, najlepše opreme edino le
pri

JOSIP PETELINC

Bruno Belantič

strojno ličanje in tapeciranje avtomobilov

Ljubljana VII. - Šiška

Jernejeva cesta 29 Telefon 2824

R. RANZINGER, LJUBLJANA

Telefon 2060 (RAJKO RANZINGER) Telefon 2060

Špedicijsko podjetje, skladišče, carinsko posredništvo, prevažanje pohištva

Knjige, časopise, račune,
vizitke, etikete, memorande,
kuverte, tabele, lepake, naročilnice v blokih s poljubnim številom listov, cenike in tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

**TISKARNA
MERKUR**

LJUBLJANA

GREGORČIČEVA 23

TELEFON 2552

Lastna knjigovoznica

Za večja naročila zahtevajte proračune!